

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

השופט אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז-דרום

תר"מ 1/21

העותרים:

1. שושי כחלון כידור, יו"ר סיעת "יש יום חדש"
2. אבישי ברעם, סיעת "יש יום חדש"
3. ירון חדות, סיעת "יש יום חדש"
4. סיעת "יש יום חדש"
5. זיו ליבר

כולם ע"י ב"כ עוה"ד פינטו ו/או עוה"ד אסתי לוטבק
מגדל ב.ס.ר 3 רח' כנרת 5 בני ברק
טל' 06-6523355, פקס: 03-6523366

נגד

המשיבים:

1. אפרים (אפי) דרעי, ראש עיריית כפר יונה
2. עיריית כפר יונה

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד י. אטיאס ו/או ה. אלמוג
מרחוב מנחם בגין 7, בית גיבור ספורט, ר"ג 52521
טל: 03-6005655; פקס" 03-5753345

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן – חוק דרכי תעמולה)

החלטה

בפני עתירה שהגישו חברי סיעת "יש יום חדש" וסיעת "יש יום חדש" במועצת עיריית כפר יונה כנגד ראש העיר כפר יונה (להלן: "ראש העיר") ועיריית כפר יונה (להלן: "העירייה"), לפיה הם מבקשים להורות לראש העיר ולעירייה לחדול מלחלק את העלון שצורף כנספח א' לעתירה (להלן: "העלון"), להימנע מהפצת עלון דומה בעתיד על חשבון כספי הציבור, להורות לראש העיר לפרסם מכספו ועל חשבוננו הבהרה שהעלון הוא עלון תעמולה מטעמו ולהשיב את עלותו הכספית לקופת העירייה.

עמוד 1 מתוך 4

טענות העותרים

1. העלון, שהפתיח שלו הובא בסעיף 3 לרקע העובדתי של העתירה, הוא תעמולה לטובת ראש העיר ולא דיווח על מה שהתרחש לכאורה בישיבת מועצת העיר ביום 6/7/13 (להלן: "הישיבה").
2. העלון מתאר רק באופן חלקי את מה שהיה בישיבה ולא מביא מידע מאוזן וענייני על מה שקרה בה. העלון, שחתום ע"י ראש העיר, מביא רק את ההצעות שנדחו בעקבות התנגדות העותרים ולא מציג את אלה שאושרו, מציג את עמדת ראש העיר מדוע דחיית ההצעות פוגעת בציבור ולא מביא את נימוקי ההתנגדות של העותרים להצעות.
3. העלון נושא אופי תעמולתי, נוסחו מבקש להציג את ראש העיר כמי שהביא, בניגוד לעותרים, הצעות החלטה למען תושבי העיר, כאשר חברי האופוזיציה ששמותיהם הובאו בעלון נהגו באופן לא ענייני ובאופן שפוגע בהמשך פיתוח העיר ותחזוקתה.
4. פרסום עלון פרסומי בעלות גבוהה ע"י העירייה וחלוקתו, תוך הצגת מידע חלקי מהישיבה והצגה לא מאוזנת של הנעשה בה, מעידים שמדובר בעלון תעמולתי ולא בהבאת מידע ענייני ומאוזן לתושבי העיר.
5. העותרת 1 פנתה ביום 13/7/15 למשיבים בפניה מקדימה וביקשה מהם לחדול מפרסום העלון, אך לא נענתה עד הגשת העתירה (ראה הפניה שצורפה כנספח ב' לעתירה).

תגובת המשיבים

6. מאחר והצדדים אינם מצויים בפני מערכת בחירות אין לראות בהפצת העלון משום "תעמולת בחירות" אלא הפצת מידע על פעילות מועצת העירייה, שראוי להביא אותו לידיעת תושבי העיר.
7. עיון בעלון מלמד שלא מדובר בתעמולת בחירות אלא בהבאת מידע רלוונטי לידיעת תושבי העיר על פועלה של מועצת העיר.
8. העלון לא עוסק במידע שנועד לשבח את ראש העיר אלא כולל מידע חיוני לציבור בעניינים המנויים בסעיף 3 לתגובה כדי לעדכן את תושבי העיר בכל הנוגע לעניינים אלה והחלטות מועצת העירייה בקשר אליהם.
9. האינטרס הציבורי מחייב את המשיבים למסור מידע בדבר פעולות שביצעו כדי שיעמדו לביקורת הציבור, כחלק מזכותו לדעת וחופש הביטוי.
10. עיתוי הפרסום, כשלוש וחצי שנים לפני מועד הבחירות, מוביל למסקנה שלא מדובר בתעמולת בחירות, במיוחד כשהפרסום לא גרם להוצאה כספית מיוחדת.

דיון והכרעה

11. עיון בעלון נושא העתירה, שצורף כנספח א' לעתירה, והפתיח שלו, שהובא בסעיף 3 לרקע העובדתי של העתירה, מעלה שבצד מסירת מידע לתושבי כפר יונה על שהתרחש בישיבת מועצת העירייה, שמסירתו מותרת כחלק מזכותם של תושבי העיר לדעת, כולל דברים שהם תעמולת בחירות מובהקת, גם אם מדובר בפרסום שנעשה זמן רב לפני מועד הבחירות הבאות לרשויות המקומיות.
12. אין חולק כי חלק מתפקידיה של העירייה הוא לדווח לתושבי העיר על פעולותיה אך, כדברי כב' השופט רובינשטיין, כתוארו אז, בתר"מ 21/19 גרוס נ' בן חמו, החלטה מיום 30/1/13, סעיף ח' להחלטה, זכות הציבור לדעת לא יכולה לשמש כסות לתעמולת בחירות אסורה וגם פרסום שמתיימר להציג את פעולות העירייה יכול להיות תעמולת בחירות אסורה. ראו גם החלטת השופט ריבלין (כתוארו דאז) בתר"מ 18/18 אבינועם מגן נ' אבי נעים (החלטה מיום 19.6.2008) "ראש המועצה מפרסם במימון המועצה אגרת שבועית לתושב. המבקש סבור שיש בכך משום תעמולת בחירות. התשובה לשאלה זו אינה נחרצת: יש תועלת במתן אינפורמציה שוטפת לאזרח על דבר ההתפתחויות שארעו בתחום מושבו ובדבר השירותים הניתנים לו, אלא שיש להקפיד שהאיגרות ישאו פן אינפורמטיבי ולא יגלשו לתעמולת בחירות." (ראו והשוו החלטת השופטת (כתוארה דאז), נאור בתר"מ 6/19, דוידי פרל נ' יאיר יששכר וולף מיום 2.2.2012).
13. עיון בעלון נושא העתירה מעלה שהוא לא כולל רק דיווח על החלטות המועצה והפניות לפרוטוקול הישיבה אלא כולל גם פרשנות חד צדדית של ראש העיר למשמעות שיש לתת, לדעתו, להחלטות שדחו את ההצעות שהעלה בשל התנגדות העותרים וחברי אופוזיציה אחרים, כולל שמותיהם של אלה שהצביעו נגד ההצעות שהועלו בישיבה.
14. התבטאות כמו "התנהגותם הלא עניינית של חברי האופוזיציה", שמופיעה בעלון, מבלי שהובאו בעלון נימוקי התנגדותם של חברי האופוזיציה להצעות שהועלו ע"י ראש העיר, מלמד על היות הדברים תעמולת בחירות שכן בהעדר תגובתו של הצד שכנגד מדובר בפרשנות חד צדדית של ראש העיר, שאין מחלוקת כי מומנה מכספי הציבור.
15. גם בחינת מבחני המשנה שנקבעו בפסיקה (ר' תר"מ 14/20 **מרצ נ' נחום חופרי** (השופט ג'ובראן), תב"כ 2/20 **תנועת אומ"ץ נ' הרשות להגנת הצרכן** (השופט ג'ובראן) תר"מ 249/20 **עובד נור נ' עיד סלים** (הש' חיות)), לבחינת המרכיב הדומיננטי של הפרסום מלמדים על היות העלון תעמולת בחירות אסורה. אין מחלוקת שיוזם הפרסום הוא ראש העיר; עפ"י הנטען ע"י העותרים, ולא נסתר ע"י המשיבים, פרסום עלון כזה לא נעשה בעבר ולא ניתן לאתר את מטרת הפרסום שכן ניתן היה להביא את המידע האינפורמטיבי שבו לידיעת תושבי העיר בדרכים אחרות כמו באמצעות פרסום פרוטוקול הישיבה ותמצית החלטות באתר האינטרנט של העירייה.

כאמור, אין בעיתוי הפרסום כדי להוציא אותו מכלל תעמולת בחירות שכן סעיף 2א' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959 אוסר על שימוש בכספי ציבור לפרסום תעמולת בחירות בכל עת (ר' סעיף 2 לחוק האמור).

16. אינני מתעלם מכך ראש העיר מכהן כיום ללא קואליציה אלא ב"מועצה לעומתית" ומזכותו למימוש חופש הביטוי אך עליו לממש זכות זו, בכפוף להוראות כל דין, על חשבוננו ולא על חשבון העירייה, שרשאית לפרסם מידע **אינפורמטיבי בלבד**, מבלי לרדת לזירת ההתגוששות הפוליטית בין ראש העיר לחברי האופוזיציה.

17. לאור כל האמור לעיל, ובתוקף סמכותי לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה, אני אוסר על המשיבים לחלק את העלון שצורף כנספח א' לעתירה או כל פרפרזה שלו על חשבון העירייה. המשיבים יימנעו מהפצת עלונים שמכילים את פרשנות ראש העיר להחלטות המועצה ופירוט שמות המצביעים להחלטות המועצה, שלא במסגרת פרסום פרוטוקולים משיבות המועצה, במימון משאבי ציבור.

18. בהעדר ראיות על היקף החלוקה של העלון ולאור הצו הארעי שניתן סמוך לאחר הגשת העתירה, אני דוחה את בקשת העותרים לחייב את ראש העיר לפרסם הבהרה אך מחייב את המשיבה לפרסם החלטה זו באתר האינטרנט שלה.

19. אני מחייב את המשיב 1 לשאת בהוצאות העותרים בסכום של 2,000 ₪.

אני מחייב את המשיבה 2 לשאת בהוצאות העותרים בסכום של 2,000 ₪.

ניתנה היום י"ד באב התשע"ה (30 ביולי 2015).

אברהם טל

נשיא בית המשפט המחוזי מחוז מרכז
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום